

RAŠTAS
DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ AB „IGNITIS GRUPĖ“
IR JAI KELIAMŲ LŪKESČIŲ

Šiuo raštu teikiami AB „Ignitis grupė“ (toliau – Bendrovė) daugumos akcininkės – valstybės, atstovaujamos Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, – siekiamų tikslų Bendrovėje ir keliamų lūkesčių dėl Bendrovės energetikos įmonių grupės (toliau – Grupė) veiklos kryptių, prioritetų, veiklos principų ir tikslų.

Veiklos kryptys

Grupės veikla apima žaliosios energijos gamybą bei žaliojo lankstumo pajėgumus (toliau – žalieji pajėgumai) ir jų vystymą, rezervinių pajėgumų veiklos užtikrinimą pagal energetikos sistemos lankstumo poreikius, energijos skirstymą ir tiekimą, inovatyvių energetinių sprendimų diegimą ir kitas susijusias veiklas. Grupės veiklos strategiškai svarbios valstybei, nes apima strateginės Lietuvos energetikos sistemos infrastruktūros valdymą ir strateginės reikšmės projektų įgyvendinimą.

Bendrovė yra Grupės patronuojančioji įmonė, atsakinga už skaidrų Grupės veiklos valdymą ir koordinavimą, efektyvumo didinimą, siekiant reikšmingai prisidėti prie regiono energetinio saugumo ir žaliosios transformacijos, taip pat teikti konkurencingas paslaugas klientams ir užtikrinti socialiai atsakingą ilgalaikės vertės valstybei didinimą.

Veiklos prioritetai, principai ir tikslai

Grupės veiklos turi būti susijusios su tvaria ir socialiai atsakinga plėtra, toliau kuriant modernią, tarptautinę, konkurencingą Grupę. Akcininkė tikisi nuoseklaus ir kryptingo Grupės augimo skatinant tarptautinį Grupės ir šalies konkurencingumą, modernizuojant energetinę infrastruktūrą ir vystant naujosios energetikos kompetencijas.

Grupė, atsižvelgdama į strateginę įtaką Lietuvos energetikos sistemai, savo veikla prisideda prie Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų siekimo ir juos įtraukia į savo ilgalaikius ir trumpalaikius veiklos prioritetus, daugiausia dėmesio skirdama tiesiogiai su Grupės veikla sietinų Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų pasiekimui ir uždavinių įvykdymui bei Grupės įmonių valdomos strateginės infrastruktūros atsparumo ir veiklos tęstinumo užtikrinimui.

Lūkesčiai dėl Grupės strateginių prioritetų nustatyti atsižvelgiant į Grupės veikloje naudojamo turto strateginę reikšmę, siekiant užtikrinti Lietuvos energetikos sistemos stabilumą. Taip pat siekiama įgyvendinti inovatyvius ir modernius vietinės ir globalios rinkos poreikius atitinkančius sprendimus, kurie užtikrintų pasaulyje ir regione vykstančių energetikos pokyčių integraciją į

Lietuvos energetikos sistemą. Grupė turi užtikrinti veiklos tęstinumą ir plėtros nuoseklumą įgyvendindama projektus, kuriais prisidedama prie išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo pasaulyje, kurdama naujus veiklos modelius ir inovatyvius sprendimus.

Siekiant masto ekonomijos, kompetencijų plėtros ir rizikų diversifikavimo, turėtų būti vykdoma Grupės strateginė plėtra regione, daugiausia dėmesio skiriant plėtrai Baltijos šalyse (prioritetą teikiant plėtrai Lietuvos rinkoje), Lenkijoje, Suomijoje (toliau – regionas) ir aktyviai ieškant naujų galimybių Europos Sąjungos valstybėse, kuriose vyksta esminiai energetikos pokyčiai.

Lūkesčiai dėl Grupės strateginių prioritetų

1. Plėsti žaliuosius pajėgumus atsižvelgiant į rinkos potencialą, reikšmingai prisidedant prie Lietuvos bei regiono energetinio saugumo ir žaliosios transformacijos.
2. Siekiant įgalinti žaliają transformaciją Lietuvoje, užtikrinti elektros energijos skirstomojo tinklo plėtrą, didinti jo atsparumą ir diegti išmanius tinklo valdymo sprendimus.
3. Užtikrinti patikimą ir lanksčią Lietuvos energetikos sistemą ir jos vystymą, prisidedant prie pokyčių energetikos sektoriuje įgyvendinimo Lietuvoje ir regione.
4. Įgalinti transporto, pramonės ir šildymo sektorių elektrifikaciją, vystant inovatyvius sprendimus ir aktyviai ieškant naujų pelningos veiklos plėtros galimybių.
5. Diegti naujus verslo modelius, siekiant didinti energijos paklausą bei skatinti didelės energetinės paklausos verslų pritraukimą į Lietuvą, prioritetą teikiant duomenų centrams.
6. Užtikrinti Grupės vykdomos veiklos tvarumą.

Lūkesčiai pagal prioritetines veiklos kryptis

Žalieji pajėgumai

Prioritetas skiriamas kryptingai, tvariai ir pelningai žaliųjų pajėgumų plėtrai, siekiant reikšmingai prisidėti prie regiono energetinio saugumo ir žaliosios transformacijos. Grupė turėtų analizuoti ir vertinti žaliųjų pajėgumų plėtros galimybes atsižvelgdama į elektros energijos pasiūlos ir paklausos santykį bei jo potencialą rinkoje ir investuoti į jų plėtrą Lietuvoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse, jei užtikrinama reikalaujama grąža. Pagrindinės žaliųjų pajėgumų technologijos, į kurias Grupė turėtų investuoti: sausumos ir jūrinio vėjo elektrinės, taip pat elektros energijos kaupimo ir energijos konvertavimo technologijos. Papildančios technologijos (pavyzdžiui, saulės, vandens, biokuro ir atliekų vertimo energija) gali būti pasitelkiamos, kai tai kuria papildomą pridėtinę vertę. Išvysčius projektus iki statybos leidimo arba artimo jam etapo, toliau reikšmingos investicijos (viršijančios apie 5–10 procentų visų projekto investicijų) gali būti atliekamos tik tuo atveju, kai projektai atitinka reikalaujamą investicinę grąžą.

Ypač daug dėmesio turi būti skiriama pasirengimui jūrinio vėjo projektams Lietuvoje ir sėkmingam jų įgyvendinimui. Planuodama investicijas, Grupė turėtų vertinti socialinį ekonominį efektą ir priimti sprendimus, kuriais kuriama aukščiausia pridėtinė vertė nacionaliniu lygiu. Grupė turi parengti galimus tolesnius „Curonian Nord“ vėjo jėgainių parko vystymo scenarijus su siūlomais

alternatyviais sprendimais, kurie galėtų užtikrinti, kad projektas būtų ekonomiškai naudingas. Priimant galutinius investicinius sprendimus (angl. FID – final investment decision) dėl jūrinio vėjo projektų, turi būti užtikrinama reikalaujama investicinė grąža.

Siekiant įdiegti naujas technologijas, Grupei rekomenduojama bendradarbiauti su partneriais, turinčiais patirties panaudojant tokio pobūdžio investicijas.

Grupė turėtų plėsti savo elektros tiekimo klientų portfelį ilgalaikėms elektros pirkimo sutartims (angl. PPA – power purchase agreements) sudaryti, taip įgalindama spartesnę savo žaliosios energijos gamybos plėtrą.

Plėtra turi būti vykdoma laikantis finansinės disciplinos principų – investicinių projektų grąža turi atitikti prisiimamą riziką, o projektų skolos lygis turėtų atitikti rinkos praktiką. Siekiant padidinti projektų grąžą ir efektyviai panaudoti finansinius išteklius, rekomenduojama įgyvendinti energetikos sektoriuje paplitusią turto rotavimo strategiją (angl. asset rotation), pagal kurią, esant tinkamoms rinkos sąlygoms, investuotojams galėtų būti parduodami Grupės valdomų žaliųjų pajėgumų projektų mažumos akcijų paketai.

Tinklai

Prioritetas skiriamas elektros energijos skirstymo tinklo atsparumo išorės poveikiui ir skirstymo efektyvumo užtikrinimui, tinklo plėtrai, energetikos rinkos vystymosi ir elektrifikacijos bei elektros energijos paklausos augimo įgalinimui Lietuvoje. Šiems tikslams pasiekti investuojama į naujų elektros vartotojų prijungimą, antžeminių elektros oro linijų keitimą požeminais kabeliais ir tinklų atsparumo didinimą, elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimą, efektyvų elektros tinklo galios išnaudojimą bei plėtrą ir susijusių energetikos rinkų vystymą (transporto, pramonės, šildymo sistemų elektrifikaciją) ar naujų elektros energijos paklausos augimo šaltinių integravimą. Taip pat vykdomas elektros energijos skirstymo tinklo valdymo automatizavimas, tinklo skaitmeninimas, išmaniųjų skaitiklių duomenų panaudojimas tinklo valdymo efektyvumui didinti ir užtikrinamas nustatytų skirstomųjų tinklų patikimumo ir atstatymo rodiklių reikšmių pasiekimas. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas geros klientų patirties užtikrinimui visame aptarnavimo procese (angl. end-to-end), siekiui toliau gerinti klientų patirtį, analizuoti ir inicijuoti sprendimus, kurie panaikintų perteklinius ribojimus ir atvertų papildomas galimybes gerinti klientų patirtį.

Akciniškė tikisi, kad Grupė investuos į tolesnį duomenų mainų platformos (angl. data hub) funkcinių galimybių vystymą, diegdama atvirų duomenų modelį, sukurdama Lietuvos energijos rinkos gamybos, tiekimo ir vartojimo duomenų bazę, prieinamą visiems rinkos dalyviams, sieks nuosekliai didinti energijos tiekėjams Lietuvoje perduodamų duomenų kiekį.

Dujų skirstymo tinkle turi būti ir toliau laikomasi kokybės ir saugumo reikalavimų.

Rezerviniai pajėgumai

Prioritetas skiriamas patikimos ir saugios Lietuvos energetikos sistemos užtikrinimui, teikiant rezervų ir papildomas paslaugas elektros perdavimo sistemos operatoriui. Šiam tikslui Grupė turi panaudoti rezervinius pajėgumus, siekdama užtikrinti sistemos stabilumą ir patikimumą. Grupė, prisidėdama prie Lietuvos elektros energetikos sistemos saugumo ir stabilumo palaikymo bei

nacionalinių elektros energetikos sektoriaus krizių scenarijų pasekmių suvaldymo, turi užtikrinti savo valdomos nacionaliniam ir energetiniam saugumui užtikrinti svarbios infrastruktūros – Elektrėnų gamybos komplekso eksploatuojamų elektros energiją generuojančių įrenginių (Lietuvos elektrinės Kombinuoto ciklo bloko bei 7-ojo ir 8-ojo bloku) prieinamumą ir ilgalaikį darbo išteklių.

Atsižvelgdama į besikeičiančias rinkos sąlygas, atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą ir balansavimo poreikius, Grupė turėtų vertinti lanksčios valdomos generacijos plėtros galimybes.

Baltijos šalių energetikos sistemą sinchronizavus su kontinentinės Europos elektros tinklų sistema, Grupė turi siekti išnaudoti galimybes veikti bendroje Baltijos šalių papildomų paslaugų rinkoje, taip pat aktyviai dalyvauti Lenkijos ar kitų Europos Sąjungos valstybių pajėgumų aukcionuose.

Sprendimai klientams

Prioritetas skiriamas inovatyvių, aukštą pridėtinę vertę kuriančių energetikos sprendimų diegimui (tokiu būdu prisidedant prie energetikos sektoriaus vystymosi), taip pat konkurencingo energijos tiekimo užtikrinimui. Prioritetas turėtų būti skiriamas klientų portfelio plėtrai ir jo panaudojimui ilgalaikėms elektros pirkimo sutartims (angl. PPA – power purchase agreements) sudaryti, siekiant įgalinti žaliųjų pajėgumų plėtrą, taip pat viešo elektromobilių įkrovimo tinklo plėtrai ir lyderystei Baltijos šalyse bei aktyviai transporto, pramonės ir šildymo rinkų elektrifikacijai, prisidedant prie perėjimo nuo iškastinio kuro ir siūlant švaresnes alternatyvas tvariai energetikos sektoriaus transformacijai, taip pat užtikrinant būtiną energijos tiekimą ir jos prieinamumą pereinamuoju laikotarpiu.

Grupė turi siekti didinti elektros energijos tiekimo regione apimtį, aprūpindama galutinius klientus savo žaliosios energijos gamybos jėgainėse pagaminta švaria energija.

Dujų tiekimo srityje turi būti užtikrinamas tiekimo prieinamumas privatiems vartotojams.

Grupė taip pat turi siekti masto ekonomijos privalumų išnaudojimo, teikdama konkurencingas ir įperkamas energetikos paslaugas verslui ir gyventojams (rūpindamasi socialiai pažeidžiamų privačių vartotojų grupėmis), užtikrinti kokybišką klientų aptarnavimą ir išlaikyti klientų patirties lyderystę rinkoje.

Finansiniai lūkesčiai

Dividendai

Bendrovės dividendų politika nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 2 d. nutarime Nr. 963 „Dėl AB „Ignitis grupė“ mokamų dividendų“, kuriuo siekiama augančios dividendų vertės. Dividendai už kiekvienus kitus finansinius metus turėtų augti ne mažiau kaip 3 procentais. Bendrovės patronuojamosios (dukterinės) įmonės turi siekti didžiausių dividendų išmokėjimo, atsižvelgdamos į planuojamą investicijų programą.

Kapitalo struktūra

Bendrovė turi išlaikyti aukštą investicinį kredito reitingą (BBB ar aukštesnį), o vidutinis Grupės grynosios skolos ir metinio koreguoto pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (angl. earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, EBITDA) santykis vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais turėtų neviršyti 5 kartų.

Siektina graža

Įgyvendindama Grupės strategiją, Bendrovė turi užtikrinti ne mažesnę nei 6,5 procento koreguoto panaudoto kapitalo gražos rodiklį (angl. return on capital employed, ROCE). Investuojant už Lietuvos ribų, turėtų būti tinkamai įvertinta šalies rinkos rizika ir užtikrinta atitinkama kapitalo graža. Siektinos gražos lūkesčiai turi būti įgyvendinami tiek vykdant verslo plėtrą, tiek didinant vykdomų operacinių veiklų efektyvumą.

Ilgalaikiai tikslai

Siekiant užtikrinti tvarius akcininkų interesus, Grupės strategijos ir ilgalaikių tikslų įgyvendinimą ir vadovaujantis gerosiomis tarptautinėmis praktikomis, pagrindiniams Grupės vadovams turi būti keliami su Grupės strategija ir strateginiais planais susieti ilgalaikiai tikslai, o šių tikslų siekimas turi būti susietas su ilgalaikiu finansiniu skatinimu.

Pagrindiniams Grupės vadovams keliami ilgalaikiai tikslai turi motyvuoti įgyvendinti Grupės ilgalaikę strategiją ir negali sutapti su jiems keliamais trumpalaikiais tikslais. Šie tikslai turėtų apimti akcininkų ir kapitalo gražos, verslo plėtros ir (ar) efektyvumo didinimo bei tvarumo rodiklius.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų tikslų įgyvendinimas

Bendrovė turi užtikrinti Vyriausybės nustatytų pagrindinių finansinių veiklos vertinimo rodiklių siekimą, taip pat rekomenduojama siekti kitų specializuotų finansinių ir nefinansinių veiklos vertinimo rodiklių.

Nefinansiniai lūkesčiai

Nauji verslo modeliai, skatinantys energijos paklausos augimą

Grupei keliamas lūkestis vystyti naujus verslo modelius, skatinančius elektros energijos paklausos augimą, prioritetą teikiant duomenų centrams. Atsiradus palankioms aplinkybėms, Grupė turėtų aktyviai išnaudoti savo turimą energetinę infrastruktūrą ir vystymo žinias (angl. know-how), į regioną pritraukdama duomenų centrų operatorius ir tokiu būdu didindama elektros energijos paklausą, tiesiogines užsienio investicijas ir šalies konkurencingumą. Rekomenduojama, kad bendrovė kryptingai vystytų duomenų centrus, investuodama pagal tarptautines gerąsias praktikas ir rinkos tendencijas, veikdama su patikimais partneriais ir išlaikydama verslo modelio lankstumą, leidžiantį tiek ankstyvą pasitraukimą iš vystomų projektų, tiek tęstinį įsitraukimą į jų įgyvendinimą kaip mažumos investuotojas operacinės veiklos laikotarpiu.

Inovacijų vystymas

Grupėi keliamas lūkestis vystyti inovacijas, siekiant sukurti inovatyvius sprendimus strateginėse srityse, prisidedant prie ateities energetikos sektoriaus kūrimo ir aplinkosaugos tikslų įgyvendinimo bei naujų galimybių klientams atvėrimo.

Grupė taip pat turėtų analizuoti ir vertinti bei, kai tam atsiras rinkos prielaidos, būti pasirengusi vystyti naujus inovatyvius energijos kaupimo ir konvertavimo sprendimus (pavyzdžiui, vandenilio, sintetinio kuro panaudojimą ir kt.) ir į juos investuoti. Šie sprendimai gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant dekarbonizuoti sektorius, kuriuos sudėtinga elektrifikuoti, (pavyzdžiui, chemijos ir plieno gamybos, laivybos ir aviacijos sektoriai). Grupė turi nuolat ieškoti inovatyvių sprendimų, sudarančių galimybių sukurti didžiausią vertę energijos vartotojams, (pavyzdžiui, įdarbinant dirbtinio intelekto sprendimus energijos gamybos infrastruktūros priežiūros ir tinklų valdymo efektyvumui didinti, klientams aptarnauti).

Grupėi keliamas lūkestis prisidėti prie energetikos srities inovacijų skatinimo, tęsiant investavimą į energetikos srityje veikiančius startuolius (angl. start-up companies). Turėtų būti glaudžiai bendradarbiaujama su mokslo ir studijų įstaigomis ir kitomis energetikos srities pokyčiais suinteresuotomis šalimis.

Aplinkosaugos, socialinės atsakomybės, efektyvumo ir geroji įmonių valdysenos praktika

Aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir gerosios įmonių valdysenos praktikos kriterijus turi būti įtraukiamas į Grupės ilgalaikius veiklos tikslus. Taip pat turi būti nuosekliai vykdomas įsipareigojimas iki 2050 metų iki nulio sumažinti grynąjį išmetamų anglies dioksido dujų kiekį, įskaitant priemones, kuriomis galima papildomai kompensuoti veiklos sukeltą poveikį aplinkai, (pavyzdžiui, investuojant į miškų ar pelkių atkūrimą), ir stebimas jo vykdymas bei prisidedama prie darnaus vystymosi tikslų, kuriems Grupės veikla turi didžiausią įtaką, siekimo. Grupė, vystydama socialiai atsakingą verslą, aukščiausią prioritetą turi teikti darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat turi užtikrinti gerą darbuotojų patirtį, didinti jos įvairovę ir įtrauktį.

Siekdama pritraukti talentų ir auginti būsimus talentus, kurie būtini Bendrovės ir Nacionalinei energetinės nepriklausomybės strategijai įgyvendinti, Bendrovė turi siekti nuolatos prisidėti prie energetiko profesijos žinomumo, populiarinimo ir prestižo didinimo. Bendrovė turi didinti savo, kaip darbdavės, patrauklumą, įskaitant konkurencingo atlygio mokėjimą, kad į šalį pritrauktų strategijai įgyvendinti trūkstamų kompetencijų. Grupė taip pat turi bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio švietimo įstaigomis, mokslo bendruomene, siekdama skatinti reikalingas energetikos kompetencijas ir tapti atsinaujinančios energetikos kompetencijų centru regione.

Grupė turi didinti vykdomų operacinių veiklų efektyvumą, taip sukurdamą pridėtinę vertę klientams, akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims.

Grupė turi išlaikyti korporatyvinio valdymo brandos lygį ir aukščiausią (A+), remiantis VŠĮ Valdymo koordinavimo centro gerosios valdysenos indeksu, korporatyvinio valdymo lygio indeksą. Grupė ir toliau turi vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, vertybinių popierių biržų, į kurių sąrašus ji įtraukta, reikalavimais ir gerąja tarptautinių įmonių valdysenos praktika. Grupė privalo visoje savo veikloje taikyti aukščiausius skaidrumo standartus ir

depolitizuotos veiklos principus. Akcininkė tikisi, kad Grupės valdymo bei priežiūros organai ir toliau tęs gerąją įmonių valdysenos praktiką ir kartą per metus atliks savo veiklos vertinimą.
